

LANGATON LAHTI INFRA INVESTOINTIPROJEKTI

LOPPURAPORTTI

Ohjelmakoordinaattori Jyrki Rautkivi

Lahden tiede- ja yrityspyisto Oy

Toukokuu 2010

Sisältö

2 TIIVISTELMÄ.....	3
3 HALLINTO.....	4
3.1 Organisaatio	4
3.1.1 Projektorganisaatio	4
3.1.2 Ohjausryhmä	4
3.2 Rahoittaja ja rahoitusinstrumentti	5
3.3 Langaton Lahti investointiprojektin rakenne ja muutokset	5
3.4 Yhteistyökumppanit	5
4 TAVOITTEET JA TOIMINTA	6
4.1 Hankekatalysointi ja kehittämistoimintaan osallistuminen	6
4.3 Muu ulkopuolelle suuntautunut toiminta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5 TALOUS	7
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET.....	8

2 TIIVISTELMÄ

Langaton Lahti Infra investointiprojekti eriytettiin omaksi projektikseen Langaton Lahti 3 kehitysohjelmasta elokuussa 2008. Projektin tarkoituksena on ollut edistää tietoliikenneverkkojen leviämistä ja sen kautta niiden varaan toteutettujen palveluiden saatavuutta sekä tieto- ja viestintäteknisten laitteiden kokeiluja ja käyttöönottoa. Hankkeen hallinnoija on ollut Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy:n ICT-palvelut. Projektin kokonaiskustannusarvio oli 65.000, josta toteutui n.51.000, eli 78 %.

Projektilla parannettiin kaikille avoimen ja maksuttoman Mastonet WLAN verkon toimintaa ja saatavuutta. Mastonet verkon kehittämisessä tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat Lahden kaupungin tietohallinto sekä verkon kehittäjä- ja ylläpito-organisaatio Lahden ammattikorkeakoulu (LAMK), joka myös on osallistunut tehtyihin hankintoihin maksamalla 50 % kuntarahaosuuden. Projektin hankitut laitteet on asentanut LAMK opiskelijat, jotka tällä tavalla ovat saaneet opintojensa sisällöksi autenttisen ja tuotannollisessa käytössä olevan verkkoympäristön, ja näin suhtautuminen harjoitustöihin on ollut tavanomaista laboratoriotyötä motivoivampaa.

Toinen Langaton Lahti Infra investointiprojektista tuettu hanke, on ollut Lahden kaupungin vanhusten kotihoidon prosessien ja työtapojen tehostamishanke, jossa tavoitteena on ollut hyödyntämällä älypuhelimia liikkuvan työn työasemina, vapauttaa tukitoiminnoista 1tunti/työntekijä/päivä varsinaiseen hoitotyöhön. Projektin varoilla hankittiin Jalkaranta-Metsäkankaan alueella toteutettavaa pilottia varten yhteensä 49 älypuhelinia, joihin kaupunki hankki Fastroi Oy:n HILKKA-kotihoidon kirjaus- ja työnhousjärjestelmän. Projektista maksettiin myös päätelaitteen ja järjestelmän käyttöönottokoulutus.

Sekä Lahden kaupungin vanhusten kotihoidon organisaatio, että Lahden ammattikorkeakoulu ovat olleet tyytyväisiä projektista saamaansa apuun omien kehittämistoimiensa toteuttamisessa.

3 HALLINTO

3.1 Organisaatio

Langaton Lahti Infra investointiprojektin hakija-, hallinnointi- ja toteutusorganisaatio on Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy (LTYP). Projekti eriytettiin muodollisesti Päijät-Hämeen liiton 24.9.2008 tekemällä päätöksellä Langaton Lahti kehitysohjelmasta omaksi erilliseksi investointiprojektiksi. Alueen kuntien enemmistöomistavana alueellisena elinkeinojen kehittämissyhtiönä LTYP:llä on kattava kokemus samantyyppisestä toiminnasta ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta tieto- ja viestintäteknologian, mutta myös muilla toimialoilla.

LTYP:ssa Langaton Lahti toiminta on osa Kasvuyrityspalveluihin kuuluvia ICT-palveluita, joissa yhteisenä tehtävänä on edistää tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä Päijät-Hämeen organisaatioissa.

Alkuperäinen EAKR-projektihakemus ajanjaksolla 1.4.2008 - 31.3.2010 toteutettavaksi investointi- ja kehittämissyhteistyöprojektiksi jätettiin Päijät-Hämeen liittoon Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy:n toimitusjohtaja Lauri Ylöstalonen allekirjoittamana 20.12.2007.

3.1.1 Projektioorganisaatio

Langaton Lahti Infrainvestointiprojektilla ei ole ollut omaa organisaatiota vaan se on tukeutunut Langaton Lahti 3 kehitysohjelman organisaatioon.

3.1.2 Ohjausryhmä

Langaton Lahti kehitys- ja investointiprojektille perustettiin hankesuunnitelman mukaisesti ohjausryhmä, johon kutsuttiin toteuttaja- ja hallinnointiorganisaation edustajien lisäksi keskeisten yhteistyöorganisaatioiden edustajat. Ohjausryhmätyöhön ovat osallistuneet seuraavat henkilöt:
Vesa Harmaakorpi, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Lahti School of Innovation
Juha Hertsi, Päijät-Hämeen liitto, projektin valvoja
Sari Hänninen, Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy, hyvinvointi (myöhemmin Lakes)
Jarmo Kovero, Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy (siihen asti kun oli LTYP:n palveluksessa, 1. kokous)
Pentti Lampi, Päijät-Hämeen Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Marko Monni, Lahden kaupunki, tietohallinto
Jouni Mutanen, Päijät-Hämeen Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Esa Rimpiläinen, Suomen Puheentunnistus Oy ja UÄT Digital Oy
Juho Salminen, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Lahti School of Innovation
Antti-Olli Taipale, Päijät-Hämeen Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Matti Welin, Lahden ammattikorkeakoulu, Tekniikan ala
Lisäksi ohjausryhmään oli kutsuttu edustajat Lahden seutuhallinnosta, LTYP:n ympäristö- ja asuminen yksiköstä

Ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 18.6.2008, jolloin se valitsi puheenjohtajakseen Pentti Lammen ja varapuheenjohtajakseen Matti Welinin. Projektin aikana ohjausryhmä kokoontui kaikkiaan 8 kertaa (18.6., 25.8., 8.12.2008, 17.2., 24.4., 20.8., 17.12.2009 ja 25.2.2010) ja se on kutsuttu koolle 4.5.2010 käsittelemään loppuraportin ja viimeisen maksatusjakson asiat. Sihteerinä ohjausryhmän kokouksissa toimi ohjelmakoordinaattori Jyrki Rautkivi.

Kokouksissaan ohjausryhmä käsitteli projektiorganisaation etukäteen toimittaman kirjallisen ja kokouksissa suullisesti täydentämän toiminnallisen ja taloudellisen katsauksen, jotka se, siltä osin kun oli kyse maksatusjaksokohtaisesta raportoinnista, osaltaan hyväksyi ja vahvisti. Samoin 25.8.2008 kokouksessa ohjausryhmä vahvisti projektiorganisaation esityksen jakaa hanke erillisiin Langaton Lahti Infra investointiprojektiin ja Langaton Lahti 3 kehitysohjelmaan (alkuperäisen jatko).

3.2 Rahoittaja ja rahoitusinstrumentti

Alkuperäinen kehitys- ja investointiprojektia koskeva projektisuunnitelma ja rahoitushakemus osoitettiin Päijät-Hämeen liitolle toteutettavaksi osana Etelä-Suomen EAKR ohjelmaa, sen toimintalinjaa 3, ”Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen”. Alkuperäisen suunnitelman mukainen kokonaiskustannusarvio oli 498.191 €, josta 199.276€ oli hankkeen hakijan siihen käyttämää kuntarahaa. Päätöksellään 10.3.2008 Päijät-Hämeen maakuntahallitus myönsi haetulle projektille sekä Euroopan aluekehitysrahaston, että Suomen valtion rahoitusosuuden, aluksi vuodelle 2008, ja samalla päätöksellä valmistautui rahoittamaan hanketta myös vuosina 2009 ja 2010.

Kun hanke, Päijät-Hämeen liiton 24.9.2008 tekemällä päätöksellä jaettiin erillisiksi Langaton Lahti Infra investointiprojektiksi ja Langaton Lahti 3 kehitysohjelmaksi, säilyi kummankin projektin rahoitusinstrumenttina sama kuin alkuperäisessä hankkeessa.

3.3 Langaton Lahti Infra investointiprojektin rakenne ja muutokset

Alkuperäinen hakemus jätettiin 20.12.2007 ja sitä koskeva lisäselvityspyyntö saatiin Päijät-Hämeen liitosta sähköpostilla 23.1.2008. Pyydytät täsmennykset Langaton Lahti 3 kehitysohjelman EAKR rahoitushakemukseen toimitettiin 30.1.2008 ja samalla päivitettiin rahoitushakemus. Myönteisen päätöksen projektin rahoittamiseksi teki Päijät-Hämeen maakuntahallitus 10.3.2008. Muutoshakemus 8.9.2008 ja päätös 24.9.2008, Samalla kun LTYP haki 8.9.2008 alkuperäiseen projektiin muutosta pelkästään kehittämisprojektiksi, haki se investointiosan, kokonaiskustannusarvioiltaan 65.000 € kokonaan omaksi Langaton Lahti Infra investointiprojektikseen, jonka rahoitus jakautuu 50 % yhteensä EAKR- ja Suomen valtion osuus ja 50 % kuntarahoitukseen. Projektin kustannusarvion ainoa momentti on ”kone- ja laitehankinnat”. Tehdyt hankinnat suoritti hankkeen hallinnointiyhtiö Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy, jonka omistukseen myös hankitut laitteet jäivät. Kuntarahoitusosuuden Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy laskutti aina kulloiseenkin kehitystoimintaan osallistuneelta kumppanilta.

3.4 Yhteistyökumppanit

Suunnitelman mukaisesti Langaton Lahti Infra investointiprojektia on toteutettu tiiviissä yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat olleet Lahden kaupunki, tietohallinto ja sosiaali- ja terveystoimi, erityisesti vanhusten avopalvelut sekä suun terveydenhuolto. sekä erityisesti Mastonet WLAN verkon kehittämisen osalta Lahden ammattikorkeakoulu, tekniikan laitos/ala.

4 TAVOITTEET JA TOIMINTA

Langaton Lahti investointiprojektin tarkoitus on ollut tukea ja täydentää Langaton Lahti kehitysohjelman toimintaa toteuttamalla yhdessä kumppanien kanssa erilaisia tietoliikenne- ja päätelaitehankintoja mahdollistamaan niiden avulla ja niihin tukeutuen uusien tieto- ja viestintäteknikkaan perustuvien toimintamallien ja –tapojen, sekä palveluiden kehittämistä, kokeilua ja käyttöönottoa.

4.1 Hankekatalysointi ja kehittämistoimintaan osallistuminen

4.1.1 Keskeinen osa investointiprojektin toimintaa on ollut kansalaisten käytössä maksutta olevan ja kaikille avoimen Mastonet WLAN verkon toiminnan kehittämiseen osallistumista. LAMK:n hallinnoiman verkon kehittämistä tuettiin joulukuussa 2008 hankkimalla verkon, sen tukiasemien toiminnan monitoroinnin ja analysoinnin laitteita ja ohjelmia. Kesällä 2009 ja talvella 2010 toteutettiin tukiasemahankinnat joilla parannettiin merkittävästi Mastonet verkon saavutettavuutta ja käytettävyyttä Lahden satamassa ja urheilukeskuksessa sekä Lahden torilla, rautatie- ja linja-autoasemalla. Investointi toteutetaan yhdessä LAMK:n kanssa ja tarvittava kuntarahoitusosuus on laskutettu LAMK:sta.

Avoimen WLAN verkon toimivuus on LAMK:n kautta jatkuvan valvonnan ja järjestelmällisen kehitystyön kohteena ja jatkossa sen varaan voidaan aiempaa varmemmin toteuttaa myös erilaisia kuntalaisille ja vierailijoille tuotettavia palveluita.

4.1.2 Toinen merkittävä aihealue, jonka kehittämiseen ja suunnitteluun sekä toteutuksen tukemiseen raportointijaksolla on osallistuttu, on kotihoidon liikkuvan työn tehostaminen tieto- ja viestintäteknologian avulla. Langaton Lahti Infra investointiprojektin rooliksi täsmentyi Jalkaranta-Metsäkangas alueella toteutettavan tuotannollisen pilotin toteuttamiseksi tarvittavien, 49 kpl päätelaitehankinnan tukeminen. Hankinta suoritettiin Lahden kaupungin viranhaltijapäätöksensä 09.04.2009 (Tarjouspyyntö 18/09, julkaistu Hilmassa 10.02.2009) tehtyyn puitejärjestelyyn perustuen ilman eri kilpailutusta, ostamalla Elisa Oyj:n Elisa Shopista ensin 3 erilaista Nokian älypuhelinia, joista varsinaiseen tuotannolliseen pilottiin valikoitui Nokia E75 ja Nokia N97 laitteet, joita kumpaankin hankittiin 23 kappaletta. Hankinnan kokonaisarvo oli yhteensä 19.119,68 €, ja tarvittava 50%:n kuntarahoitusosuus on laskutettu ja saatu Lahden kaupungilta. Projektin budjetista on toteutettu myös tarvittava päätelaitteiden käyttöönottokoulutus, arvoltaan 1.900 €.

Molemmissa yhteistyöjärjestelyissä hankinnat on tehty kilpailutuksen kautta siten, että yhteistyökumppani on vastannut kilpailutettavien hankintojen sisällöllisestä määrittelystä.

5 TALOUS

Jäljempänä olevassa taulukossa on esitetty Langaton Lahti Infra investointiprojektin alkuperäinen kustannusarvio, projektin toteutuneet kustannukset maksatusjaksoittain sekä toteutunut yhteensä ja verrattu sitä euromäärällisesti ja prosentteina alkuperäiseen kustannusarvioon.

Hankeaika 26.8.2008 - 31.3.2010	Budjetti	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Toteutumatta	Tot.%
KUSTANNUKSET	2008-2010	26.8.2008-31.3.2009	4-7/2009	8-11/2009	1.12.2009-31.3.2010	yhteensä		
KONE- JA LAITEHANKINNAT	65 000,00	14 781,35	2 363,26	5 632,78	28 000,14	50 777,53	14 222,47	
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	65 000,00	14 781,35	2 363,26	5 632,78	28 000,14	50 777,53	14 222,47	78,12

Päijät-Hämeen liitolle toimitetut maksatushakemukset
26.8.2008 - 31.3.2009 kustannukset 14 781,35 €
1.4.-31.7.2009 kustannukset 2 363,26 €
1.8.-30.11.2009 kustannukset 5 632,78 €
1.12.2009-31.3.2010 kustannukset 28 000,14 €

saatu suoritus haetun mukaisesti 7 390,67 €
saatu suoritus haetun mukaisesti 2 363,26 € €
hakemus jätetty/suoritusta ei ole vielä saatu
hakemusta ei ole vielä toimitettu

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Käytännössä n 1,5 vuoden mittaisessa projektissa ei ehditty kovin montaa asiaa toteuttamaan. erityisesti uusia toimintatapoja sisältävät kehittämistoimet ja niiden valmistelu ovat huolellisesti toteutettuina sen verran aikaa vaativia, että edes kahden vuoden aika ei ole aina riittävä. Toisaalta toimenpiteet, kohteet ja yhteistyö, joka projektin avulla saatiin toteutettua, osoittautui niihin osallistuneiden yhteistyökumppanien kannalta tärkeäksi ja ne olivat toimintaan ja projektin tuomiin mahdollisuuksiin tyytyväisiä.

Projektilla tuetun kokeilutoiminnan järjestelmälliseksi ja määrätietoiseksi ylläpitämiseksi olisi hyvä, että Langaton Lahti investointiprojektin kaltainen tuki- ja riskinjakoinstrumentti olisi jatkuvassa käytössä. Näin turvattaisiin tieto- ja viestintäteknologian mahdollistavien uusien, tehokkaampien työtapojen motivoitunut etsintä.